

FINANSMINISTERIET

Budgetöversikt 2010

Januari 2010

FINANSMINISTERIET

Snellmangatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 STATSRÅDET

Tfn: 09 160 01 eller 09 578 11 (växeln)

Fax: 09 160 33123

Officiell e-post: valtiovarainministerio@vm.fi

Informationen: vm-viestinta@vm.fi

Personliga e-postadresser: fornamn.efternamn@vm.fi

Internet: www.finansministeriet.fi

Beställningar: FM/Budgetavdelningen, tfn 09 160 33103

Layout: Pirkko Ala-Marttila

ISBN: 978-952-251-027-3 (hft.)

ISBN: 978-952-251-028-0 (pdf)

Edita Prima Ab, Helsingfors 2010

Innehåll

KONJUNKTURFÖRSVAGNINGEN AVTAR 2010	5
Tablå Samhällsekonomin utveckling	5
Tablå Den offentliga ekonomin	6
BUDGETEN FÖR 2010 SYSSELSÄTTER OCH ÅTGÄRDAR ARBETSLÖSHETEN	7
Tablå Anslagen inom budgetekonomin enligt förvaltningsområde	8
Satsningar i sysselsättnings- och utbildningspolitik	8
Tablå Vissa förmåner per månad år 2010	10
Tablå Genomsnittliga kostnader för vissa offentliga tjänster år 2007	10
Beskattningen av de lägsta inkomsterna lättas	11
Tablå Inkomstskatteskalen 2010	11
Figur Skattegraden för löneinkomster	12
BUDGETUNDERSKOTTET UTÖKAR STATSSKULDEN	13
Budgetens anslagsnivå hålls inom utgiftsramen	13
Figur Budgetekonomins utgifter och valperiodens ram	13
Skatteinkomsterna minskar ytterligare	14
Tablå Budgetekonomins inkomstposter och anslag	15
Figur Hur används skatteurorna?	16
Figur Varifrån kommer skatteurorna?	16
Statsskulden ökar med ca 13 miljarder euro	17
Figur Statsskulden	17
EU-INKOMSTERNÄ OCH -UTGIFTERNA INOM STATSEKONOMIN UNDER 2008-2010	18
Tablå Sammanfattning av betalningsflödena mellan staten och EU under 2008-2010	19
KOMMUNEKONOMIN SKÄRPS	20
Kommunernas och samkommunernas skatteintäkter, statsandelar och driftskostnader	20
PLOCK UR BUDGETEN FÖR 2010	22

Konjunkturförsvagningen avtar 2010

Det kraftiga produktionsfall som började i slutet av 2008 på grund av finanskrisen håller på att avta. Världsekonomin uppvisar redan tecken på stabilisering och försiktig återhämtning. Trots det kommer världshandeln förmodligen att minska med ca 10 procent och världsekonomin med drygt en procent år 2009. Världsekonomin kommer att återhämta sig långsamt, och processen försvåras ytterligare av att krisen är världsomspännande. Tidpunkten för och kraften av återhämtningen kommer att variera för varje land och region.

Finland har på grund av sin kraftigt exportberoende ekonomi lidit av minskningen inom världshandeln. 2009 års export kommer att krympa i genomsnitt med ungefär en fjärdedel jämfört med året innan, dock något mindre i slutet av året jämfört med början. Finlands totalproduktion beräknas minska med ca 7½ procent år 2009. Världsekonomin förväntas återhämta sig långsamt under 2010, och Finlands produktion kommer också att gynnas av exportåterhämtningen. Ökningen av totalproduktionen kommer att vara liten, ungefär ¾ procent, eftersom investeringarna minskar.

Sysselsättningen försämrades avsevärt från och med årsskiftet 2009, och den kommer att försvagas ytterligare 2010, då arbetslöshetsnivån i genomsnitt beräknas bli ca 10½ procent. Den stigande arbetslösheten kommer att förmörka hushållens förväntningar och minska på den inhemska efterfrågan. Stigningen i konsumentpriserna har avtagit hastigt under 2009. Detta har, förutom nedgången av världsmarknadspriserna, framför allt berott på sjunkande bostadspriser och låneräntor.

Samhällsekonomin utveckling

Prognos, december 2009

	2006	2007	2008*	2009**	2010**
Bruttonationalprodukt enligt gängse priser, md. euro	167,0	179,7	184,7	173	176
Bruttonationalprodukten, volymändring %	4,9	4,2	1,0	-7½	3/4
Arbetslöshetsgraden, %	7,7	6,9	6,4	8½	10½
Sysselsättningsgraden, %	68,9	69,9	70,6	68	66
Konsumentprisindexet, ändring %	1,6	2,5	4,1	0	1
Långa räntorna (statsobligationerna, 10 år), %	3,8	4,3	4,3	4	4

Finland mötte recessionen ur ett gott utgångsläge och med starka offentliga finanser. Den offentliga ekonomin omfattar förutom staten och kommunerna även arbetspensionssektorn, som har ett kraftigt överskott, samt de övriga socialskyddsfonderna. Den offentliga ekonomin hade år 2008 fortfarande ett överskott motsvarande dryga 4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, men recessionen ledde till att hela den offentliga ekonomin fick ett underskott, framför allt på grund av statsfinanserna. Statsfinanserna beräknas få ett underskott på nästan 6 procent i förhållande till totalproduktionen år 2010. Hela den offentliga ekonomin kommer att ha ett underskott på 3½ procent. Underskottskriteriet i den gemensamma europeiska finanspolitiken kommer således att överskridas för första gången under eurotiden / sedan 1996.

Den offentliga ekonomin

Centrala parametrar enligt nationalräkenskaperna i förhållande till bruttonationalprodukten
Prognos, december 2009

	2006	2007	2008*	2009**	2010**
Skatter och socialskyddsavgifter, % av BNP	43,4	42,9	43,0	42,7	42,2
Offentliga samfunds utgifter, % av BNP	48,7	47,3	49,0	55,3	56,2
Nettoutlåning, % av BNP	3,9	5,2	4,4	-2,2	-3,6
— statsförvaltningen	0,9	2,1	0,9	-4,5	-5,8
— lokalförvaltningen	-0,3	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
— arbetspensionsfonderna	3,2	3,0	3,7	2,9	2,7
— övriga socialskyddsfonder	0,2	0,3	0,1	-0,2	-0,2
Offentliga samfundens skuld, % av BNP	39,3	35,2	34,2	41,8	48,3
Statsskulden, % av BNP	35,3	31,2	29,4	37,2	43,9

Budgeten för 2010 sysselsätter och åtgärdar arbetslösheten

Regeringen har reagerat på den försvagade ekonomiska utvecklingen genom en omfattande åtgärdshelhet som indelats i flera skeden, börjades från budgetmanglingen i augusti 2008. Omfattningen av de stimulerande åtgärderna är enligt nationalräkenskaperna 1,8 procent år 2009 och 1,5 procent år 2010 jämfört med totalproduktionen. Finlands budget är en av de mest stimulerande i hela euroområdet. Om man dessutom beaktar anslagen för de stimulerande finansinvesteringarna år 2009 och 2010, uppgår stimuleringsbeloppet under 2009–2010 uppskattningsvis till knappa 4½ procent i förhållande till totalproduktionen.

I budgeten för 2010 omallokeras anslag på ca 230 miljoner euro från viktiga utgifter till ännu viktigare, dvs. till upprätthållandet av sysselsättningen, skötseln av arbetslösheten och underlättandet av kommunernas ekonomiska läge. Bland annat ska ämbetsverkens omkostnader sänkas och folkpensionsfondens betalningsberedskapskrav sänkas temporärt.

Budgeten för 2010 inkluderar tidigareläggning av investeringar samt andra åtgärder som syftar till snabba och kostnadseffektiva sysselsättningseffekter. Tyngdpunkten ligger hos åtgärder som stödjer långsiktig tillväxt, och som bl.a. främjar innovationer, utnyttjar informationsteknik och beaktar miljö- och klimataspekterna. Tidigareläggandet av investeringar indelas i andra tilläggsbudgeten för 2009 och i budgeten för 2010. Åtgärderna beräknas generera sammanlagt över 10 000 årsverken och sätta i gång projekt till ett värde av ca 1,7 miljarder euro, då man räknar med kommunernas och den privata sektorns satsningar. Åtgärderna kostar statens budgetekonomi knappa 330 miljoner euro som fördelas på flera år.

Satsningar görs i sysselsättnings- och utbildningspolitiska åtgärder, och antalet utbildningsplatser inom yrkesinriktad utbildning kommer att ökas. Målet är att förebygga speciellt långtidsarbetslöshet och utslagning bland unga.

Arbetsgivarens folkpensionspremie slopas från och med ingången av 2010, vilket minskar på företagens och kommunernas arbetsgivarkostnader. Slopandet ökar statens utgifter med ca 0,8 miljarder euro netto år 2010. Kommunernas ekonomi understöds dessutom genom en temporär ändring av samfundsskattens avkastningsandel med knappa 400 miljoner euro per år under 2009–2011. Kommunernas statsandelar ska dessutom höjas med ytterligare 30 miljoner euro år 2010, och en efterfinansierad fullmakt på nästan 60 miljoner euro anvisas till renoveringsbidrag åt mögelskolor, hälsocentraler, daghem och åldringshem. Som helhet kommer finanspolitiken att stödja totalefterfrågan och tillväxt år 2010.

Anslagen inom budgetekonomin enligt förvaltningsområde, md euro			
	2008 Bokslut	2009 Budgeterat¹⁾	2010 Budget
Riksdagen, Republikens President och Statsrådet	0,5	0,2	0,2
Utrikesministeriet	1,1	1,2	1,2
Justitieministeriet	0,8	0,8	0,8
Inrikesministeriet	1,2	1,3	1,3
Försvarsministeriet	2,5	2,8	2,7
Finansministeriet	6,7	7,5	14,9
Undervisningsministeriet	7,2	7,7	6,2
Jord- och skogsbruksministeriet	2,7	2,9	2,8
Kommunikationsministeriet	2,2	2,3	2,2
Arbets- och näringsministeriet	2,3	3,2	4,2
Social- och hälsovårdsministeriet	13,9	15,8	11,5
Miljöministeriet	0,3	0,4	0,3
Räntan på statsskulden	2,3	1,9	2,1
Amorteringen av statsskulden	1,4		
Budgetekonomins sammanlagda utgifter	44,9	48,0	50,5
Budgetekonomins sammanlagda utgifter, % av BNP	24,3	27,8	28,7

¹⁾ Inkl. andra tilläggsbudgeten för 2009

Satsningar i sysselsättnings- och utbildningspolitik

Budgeten innehåller en åtgärdshelhet som stödjer sysselsättning, sysselsättande samt sysselsättningsstödjande utbildning i det aktuella, exceptionellt svåra ekonomiska läget. Åtgärder riktas bl.a. till yrkesinriktad utbildning av unga och sysselsättande av nyexaminerade, samt till utvecklandet av vuxnas kompetens genom yrkesinriktad läroinrättnings- och läroavtalstutbildning. Arbetslösa och permitterade inom husbyggarbranschen omskolas till yrkesmänniskor inom renoveringsbyggnad. Åtgärdshelheten kostar 70 miljoner euro år 2010 och den ökar utbildningsplatserna med mera än 3 000 stycken år 2010, och antalet personer som omfattas av sysselsättnings- och utbildningsåtgärder ökar i genomsnitt med 4 700.

I budgeten för 2010 stiger anslagen för sysselsättnings-, utbildnings- och särskilda åtgärder sammanlagt till 552 miljoner euro från 2009 års 477 miljoner euro. Dessutom har man för avsikt att finansiera sysselsättnings- och utbildningsåtgärder med medel

som i budgeten reserverats för ESF-programmet. Sysselsättningsåtgärderna beräknas omfatta i genomsnitt ca 89 500 personer år 2010. Aktiveringsgraden är sammanlagt ca 21 procent av de arbetslösa arbetssökandena och av dem som omfattas av arbetsförvaltningens åtgärder.

Undervisningsministeriets förvaltningsområde anvisas ca 26 miljoner euro, genom vilket utbildningsplatserna utökas år 2010 med ca 5 200 stycken, då man beaktar förutom åtgärdshelheten i budgeten för 2010 även de beslut om ökandet av studieplatserna som fattats i den första tilläggsbudgeten för 2009.

Vuxenutbildningssystemet som avsetts för dem som är i arbete förenklas och förtydligas från och med den 1 juli 2010 så att intjäningsprincipen som baserar sig på arbetshistoria slopas. Åtta års arbetshistoria berättigar till stöd i 18 månader en gång under arbetslivets gång. Reformen kostar statsekonomin 6 miljoner euro på årlig nivå.

Arbetslöshetsskyddet och de arbetslösas utbildningsförmåner kommer att reformeras från och med ingången av 2010. Man tar i bruk bland annat ett höjt stöd som betalas under aktiveringsåtgärdernas gång även i utkomstskyddets grundskydd. Reformerna kommer att öka på utgifterna med dryga 104 miljoner euro, varav statens utgifter utgör knappa 25 miljoner euro år 2010. Alterneringsledigheten ska göras permanent.

Folkpensionen och andra förmåner som bundits till folkpensionsindexet, såsom arbetslöshetsskyddets grunddagpenning, arbetsmarknadsstödet och underhållsbidraget kommer inte att sänkas år 2010 på grund av konsumentprisernas nedgång, vilket kommer att öka på statens utgifter med 33 miljoner euro. Faderskapsledigheten förlängs med två veckor från och med den 1 januari 2010. Den partiella vårdpenningen höjs med 20 euro till 90, och rätten till partiell vårdpenning utvidgas att omfatta även företagare.

► **Vissa förmåner per månad¹⁾ år 2010****FULL FOLKPENSION**
från och med 1.1.2010²⁾ **€/månad**

- ensamstående	584,13
- gift	518,12

BARNBIDRAGEN

1. barnet	100,00
2. barnet	110,50
3. barnet	141,00
4. barnet	161,50
5. etc. barnet	182,00
- ensamförsörjartillägget/barn	46,60

SJUKFÖRSÄKRINGENS DAGPENNINGAR

- miniminivån för sjuk-, moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenning	551,00

STÖD FÖR HEMVÅRD AV BARN

- vårdpenning/barn	314,28
- partiell vårdpenning/barn	90,00

STÖDET FÖR PRIVAT VÅRD

- vårdpenning/barn	160,00

GRUNDSKYDDET FÖR ARBETSLÖSA

- grunddagpenning	551,05
- arbetsmarknadsstöd	551,05

STUDIESTÖDET, MAXIMIBELOPPEN**Studiepenning***Högskolestuderanden*

- självständigt boende, under 18 år	145,00
- självständigt boende, över 18 år	298,00

Studerande vid andra läroinrättningar

- självständigt boende, under 18 år	100,00
- självständigt boende, över 18 år	246,00

Bostadstillägg

- 80 % av fastställda ³⁾ boendeutgifter	201,60

Statsborgen till studielånet

- högskolestuderanden	300,00

1) Förmåner som bestäms per dag har beräknats på månatlig nivå

2) Uppskattning

3) Bostadsbidrag beviljas inte för boendeutgifter som överskrider 252 euro.

► **Genomsnittliga kostnaderna för vissa offentliga tjänster år 2007****UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVÄSENDET**

	euro	
- grundläggande undervisningen	6 167	/elev
- gymnasieutbildning	5 632	/studerande
- yrkesinriktad grundläggande utbildning	8 879	/studerande
- yrkeshögskoleutbildning ¹⁾	7 131	/studerande
- budgetfinansiering av universitetsutbildning ¹⁾	7 268	/lån
- allmänna bibliotek	2,6	

SOCIALTJÄNSTERNA²⁾

- barnens dagvård	47	/vårddag
- vård vid åldringshem	101	/vårddag

HÄLSOVÅRDSTJÄNSTERNA

Den grundläggande hälsovården		
- hälsocentralsbesök	68	/besök
- vård vid bäddavdelningen	146	/vårddag
- tandvården	64	/besök
Specialsjukvård		
- somatisk specialsjukvård	738	/vårddag

1) Man har tillämpat full time equivalent-begreppet på studeranden, där studeranden som elagt 30 studiepoäng eller mera/år och första årets studeranden får koefficienten 1, studeranden som bedriver fortsatta studier samt de som har mindre än 30 studiepoäng/år får koefficienten 0,5 och frånvarande studeranden 0.

2) Nettoutgifterna

Källor: Utbildningsstyrelsen, undervisningsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd samt Statistikcentralen

Beskattningen av de allra lägsta inkomsterna lättas

Utrymmet för regeringens skattepolitik begränsas av det svåra ekonomiska läget, på grund av vilket statens skatteinkomster beräknas minska med nästan 6 miljarder euro år 2009 jämfört med året innan, och med ytterligare ca 200 miljoner euro år 2010.

Beskattningen av de allra lägsta inkomsterna lättas genom att maximibeloppet för grundavdraget vid kommunalbeskattningen höjs till 2 200 euro. Dessutom lindras skattegrunderna så att de motsvarar ökningen av inkomstnivån och höjningarna i löntagarpremierna¹, för att beskattningen av arbete inte skulle skärpas år 2010. Höjningen av inkomstnivån kompenseras med ca 300 miljoner euro genom att inkomstskatteskalen lindras och maximibeloppet för arbetsinkomstavdraget höjs. Den skatteskräpande effekt som beror på höjningar i sjukförsäkringens sjukvårds- och dagpenningsskatt, arbetspensionspremierna och arbetslöshetsförsäkringspremierna ska också kompenseras med knappa 500 miljoner euro. De ovan nämnda besluten innebär i enlighet med regeringsprogrammet att pensionstagarnas beskattning lättas med 100 miljoner euro, så att beskattningen av pensionsinkomster inte skärps i förhållande till beskattningen av motsvarande löneinkomster.

Inkomstskatteskalen 2010

Progressiva inkomstskatteskalen

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den delen av inkomsten som överskrider nedre gränsen, %
15 200 – 22 600	8	6,5
22 600 – 36 800	489	17,5
36 800 – 66 400	2 974	21,5
66 400 –	9 338	30,0

- ▶ **Kommunalskatten och socialskyddsavgifterna i genomsnitt ca 26 % inklusive löntagarens arbetspensionspremie och arbetslöshetsförsäkringspremie**
- ▶ **Skatteprocenten för kapitalinkomst är 28 % och samfundsskatteprocenten 26 %**

¹ Höjningar i löntagaravgifterna år 2010 är:

- Arbetspensionspremierna (under 53 år) + 0,2 %-enheter och arbetspensionspremierna (över 53 år) + 0,3 %-enheter.
- Sjukvårdspremierna + 0,19 %-enheter.
- Dagpenningsskatten (löntagarna) + 0,23 %-enheter och dagpenningsskatten (företagarna) + 0,26 %-enheter
- Arbetslöshetsförsäkringspremierna + 0,2 %-enheter.

De ovan nämnda ändringarna i förvärvsinkomstbeskattningen minskar på statens skatteinkomster med ca 630 miljoner euro på årlig nivå, och andra skattetagares inkomster med ca 430 miljoner euro. De skatteinkomstförluster som orsakas kommunerna kompenseras genom statsandelssystemet.

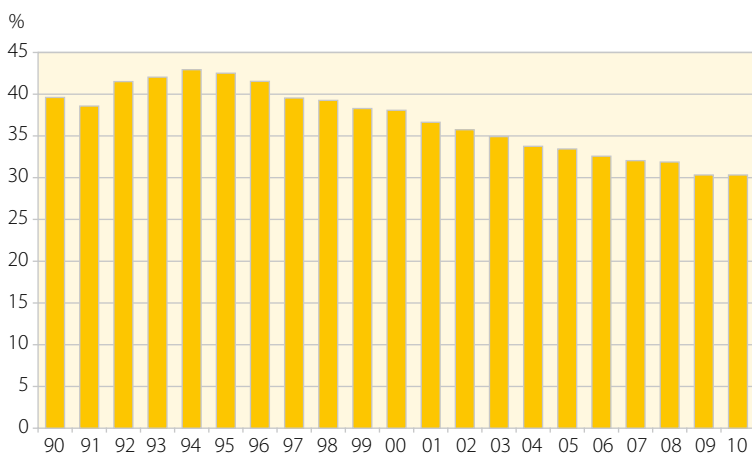
Arbetsresebiljetten görs till skattefri förmån upp till 200 euro. Beskattningsvärdet för biljetter mellan 600-3 400 euro är alltid 400 euro.

Mervärdesskatten på mat sänktes till 12 procent från och med början av oktober 2009. Samtliga mervärdesskattesatser höjs med en procentenhet från och med den 1 juli 2010. Momsen på restaurangmat kommer samtidigt att sänkas till samma nivå som på livsmedel, dvs. 13 procent. Den ändring av skattesatserna som ska genomföras 2010 kommer att öka statens inkomster med ca 430 miljoner euro på årlig nivå, men momsintäkterna för 2010 kommer att minska på grund av sänkningen av livsmedelsmomsen som verkställdes i början av oktober 2009.

För att minska på hälsoskador höjs accisen på cigaretter och andra tobaksprodukter med ca 5 procent, och på löstobak med 15 procent från och med ingången av 2010. Höjningarna ökar skatteintäkterna med ca 22 miljoner euro. I slutet av 2010 ska man ta i bruk en sötsaksaccis, och läskskatten höjs så att statens skatteinkomster ökar med sammanlagt 100 miljoner euro på årlig nivå.

Skattegraden för löneinkomster, %

Löntagare med medelstora inkomster, standardiserad köpkraft

Budgetunderskottet utökar statsskulden

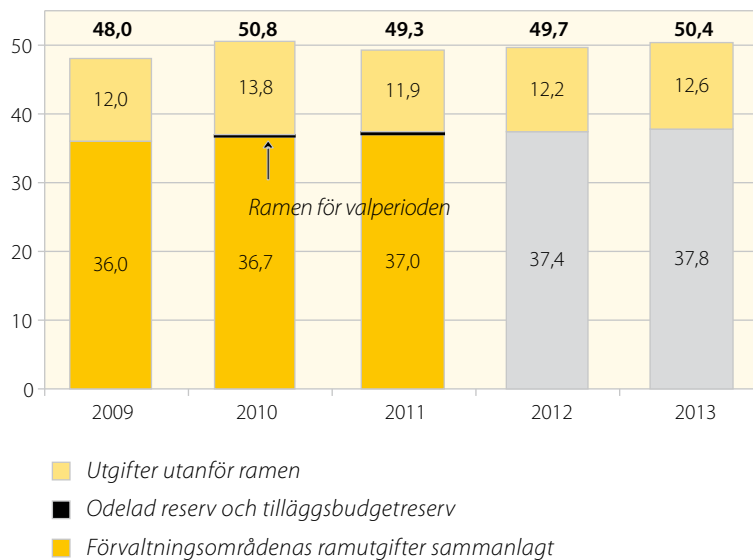
Budgetens anslagsnivå hålls inom utgiftsramen

Anslagen i budgeten för 2010 uppgår sammanlagt till 50,5 miljarder euro, varav 2,1 miljarder euro består av ränteutgifter för skulden. Förvaltningsområdenas anslag ökar reellt med 7½ procent jämfört med egentliga budgeten för 2009, då man beaktar de strukturella ändringarna i budgeten. Förvaltningsområdenas anslag ökar sammanlagt med över 4 miljarder euro, vilket främst beror på stimuleringsåtgärder och ökningen av konjunkturartade utgifter.

Regeringsprogrammet innehåller en utgiftsregel som gäller för hela valperioden, dvs. ramen för valperioden, vars syfte är att säkra ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik. Ramen för valperioden fastställer ett maximibelopp för ca ¾ av budgetutgifterna.

Budgetekonomins utgifter och ramen för valperioden¹⁾

md. euro

1) Utgifterna för ramperioden 2010-2013 enligt prisnivån 2010, utgifterna för 2009 enligt prisnivån under året i fråga. År 2009 enligt andra tilläggsbudgeten, år 2010 enligt budgeten och åren 2011-2013 enligt rambeslutet 26.3.2009.

Utgifter som varierar i enlighet med konjunkturerna och finansieringsautomatiken¹⁾, ränteutgifterna för statsskulden, momsutgifterna, finansinvesteringarna samt utgifter där staten agerar teknisk förmedlare av betalningen lämnas utanför ramen.

I regeringens första rambeslut fastställdes ramen för valperioden så att den förverkligar den i regeringsprogrammet överenskomna utgiftsökningen på 1,3 miljarder euro på 2011 års nivå. Ramnivån för 2010 är på grund av ändringarna i pris- och kostnadsnivån samt i budgetstrukturen 37,0 miljarder euro.

Spelrummet inom ramen var speciellt begränsat i samband med beredningen av budgeten för 2010, och därför har regeringen omallokerat ca 230 miljoner euro, vilket gäller samtliga förvaltningsområden och där bl.a. ämbetsverkens driftskostnader sänktes med sammanlagt 56 miljoner euro. Omallokerade medel har anvisats framför allt till främjandet av sysselsättningen och åtgärdandet av arbetslösheten. För år 2010 reserveras ett tilläggsbudgetanslag om 300 miljoner euro för oväntade anslagsbehov.

Skatteinkomsterna minskar ytterligare

Recessionen minskade år 2009 kraftigt framför allt på de konjunkturkänsliga samfunds- och kapitalsskatteintäkterna, och statens egentliga inkomster minskade med knappa 15 procent jämfört med 2008. Statens samfundsskatteintäkter beräknas öka år 2010, men förvärvsinkomst- och momsintäkterna minskar ytterligare främst på grund av den ökande arbetslösheten och skatteuppgörelserna.

Intäkterna från mervärdesskatten minskar förutom på grund av sänkningen av matmomsen från och med början av oktober 2009, även på grund av tidsplaneringsfaktorer som har samband med ibruktagande av skattekontosystemet. Höjningen av momsatserna i början av juli 2010 kommer däremot att öka på intäkterna med ca 130 miljoner euro år 2010.

Ändringarna i skattegrunderna minskar på skattetagarnas skatteintäkter på årlig nivå med 1,0 miljarder euro netto. Den största faktorn, ca 1 060 miljoner euro, är kompensering för den skärpta beskattningen av arbete samt höjningen av grundavdraget för låginkomsttagare.

Statens inkomster, exklusive nettouplåning, beräknas år 2010 att uppgå till 37,4 miljarder euro vilket är en procent mindre än vad som budgeterats för 2009.

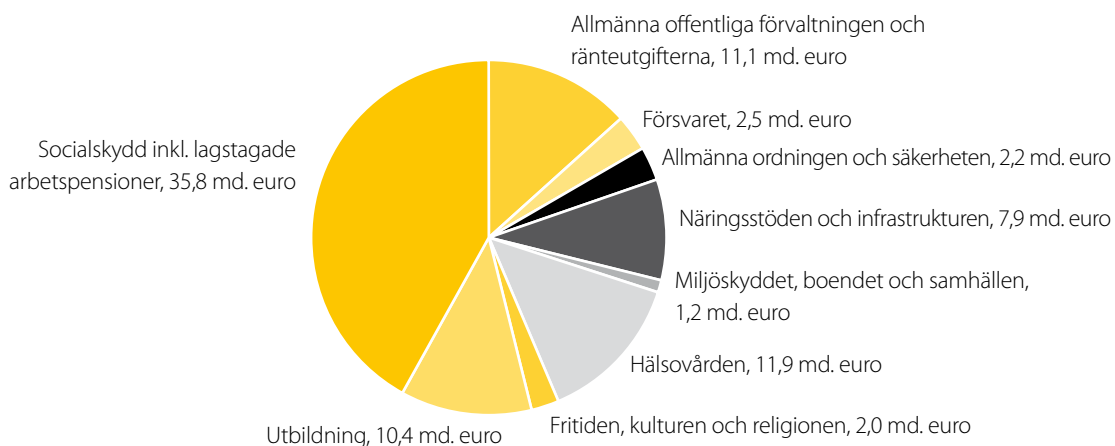
¹⁾ T.ex. arbetslöshetsskyddsutgifter, bostadsbidrag, överföringar till Folkpensionsanstalten som beror på lagen om Folkpensionsanstalten samt statens andel av utkomstskyddsutgifterna. De ovan nämnda utgifterna räknas dock med i ramen för de ändringars del som görs till grunderna för dem.

Andra än skatteinkomster inflyter till budgetekonomin bl.a. från EU-budgeten, försäljningen av aktier, dividend- och ränteinkomsterna, vinstmedlen från tippning och penninglotterier samt överföringarna från fonder utanför statsbudgeten samt vinstredovisningarna från affärsverk. Dividendinkomsterna beräknas uppgå till 500 miljoner euro. Nettoinkomsterna från aktieförsäljning beräknas bli 400 miljoner euro år 2010. Veikkaus Ab:s vinstmedel förväntas uppgå till 463 miljoner euro. Från fonder utanför budgetekonomin överförs till budgeten ca 1,7 miljarder euro, av vilka största delen från Statens pensionsfond. Vinstmedel från statliga affärsverk intäktsförs för ca 157 miljoner euro.

Budgetekonomins inkomstposter och anslag, md. euro				
	2007 Bokslut	2008 Bokslut	2009 Budgeterat (inkl. II tilläggsbudg.)	2010 Budget
INKOMSTERNA				
Skatter som baserar sig på inkomst och förmögenhet	15,1	15,1	10,4	10,5
Övriga skatter	21,6	22,1	21,0	20,7
Övriga inkomster	6,5	7,1	6,3	6,2
— av vilka inkomster från försäljning av egendom	(0,9)	(0,06)	(0,4)	(0,4)
Sammanlagt	43,2	44,3	37,8	37,4
Nettoupplåning och skuldhantering	-	-	10,3	13,1
INKOMSTER SAMMANLAGT	43,2	44,3	48,0	50,5
UTGIFTERNA				
Konsumtions- och investeringsutgifter	13,6	13,3	15,2	15,3
Överföringsutgifter	24,4	27,8	30,8	33,1
— av vilka åt kommunerna	(8,5)	(9,5)	(10,3)	(11,1)
Ränta på statsskulden och övriga utgifter	2,3	2,4	2,0	2,1
Sammanlagt	40,3	43,5	48,0	50,5
Amortering på statsskulden	2,9	1,4	-	-
UTGIFTERNA SAMMANLAGT	43,3	44,9	48,0	50,5

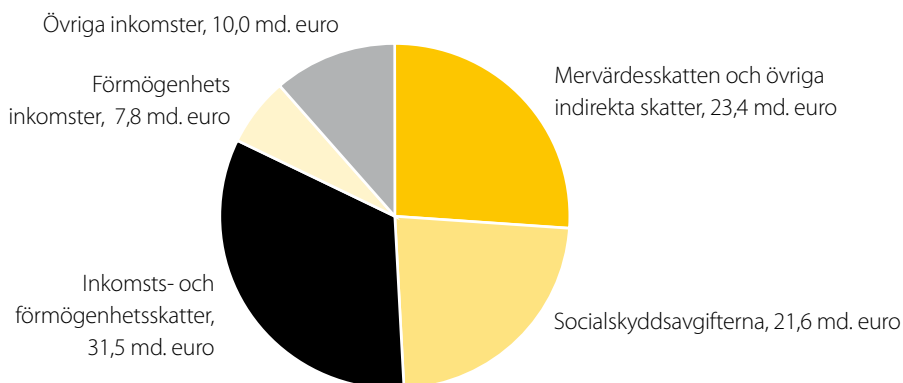
Hur används skatteeurorna?

De offentliga samfundens utgifter år 2007, 85 md. euro (47,3 % av BNP)

Varifrån kommer skatteeurorna?

De offentliga samfundens inkomster året 2007, 94 md. euro (52,5 % av BNP)

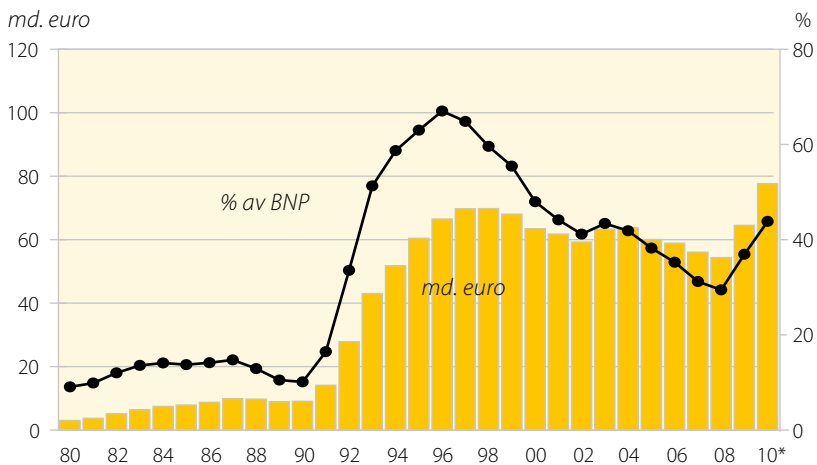
Statsskulden ökar med ca 13 miljarder euro

Budgeten för 2010 har ett underskott på ca 13 miljarder euro. Ungefär två tredjedelar av underskottet beror på konjunkturautomatik, dvs. minskade konjunkturberoende inkomster och ökade arbetslöshetsskyddsutgifter, medan en tredjedel av underskottet beror bl.a. på de stimulerande skattelättnaderna år 2009 samt de stimulerande utgiftsökningarna. År 2009 beräknas underskottet bli ca 10 miljarder euro.

Statsfinanserna omfattar förutom budgetekonomin elva fonder utanför statsbudgeten, av vilka Statens pensionsfond och Statens bostadsfond är de största. Fondekonomin beräknas ha ett överskott på 1,2 miljarder euro år 2010.

Statsskulden beräknas uppgå till knappa 80 miljarder euro i slutet av 2010, vilket betyder att skuldförhållandet jämfört med bruttonationalprodukten stiger till ca 44 procent. Under 1990-talet var samma förhållande som värst 67 procent år 1996, och sedan dess har det varit som lägst ca 29 procent år 2008. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas uppgå till 2,1 miljarder euro, vilket är endast lite mera än ränteutgiftskalkylen för 2009. Det faktum att de korta räntorna sjunkit till en historiskt låg nivå sänker till en början ränteutgifterna nästan med lika mycket som ökningen av statsskulden hinner höja på dem.

Statsskulden

EU-inkomsterna och -utgifterna inom statsekonomin under 2008–2010

Betalningarna till EU-budgeten och Europeiska utvecklingsfonden

På statsfinansnivå beräknas Finland betala 1 850 miljoner euro till EU-budgeten och Europeiska utvecklingsfonden år 2010. Finlands betalningar ökar med 25 miljoner euro jämfört med betalningarna enligt egentliga budgeten för 2009. Finlands andel av betalningslättningen åt Förenade kungariket på 3,9 miljarder euro är 100 miljoner euro.

Inkomsterna från EU-budgeten

På statsfinansnivå beräknas Finland få 1 197 miljoner euro från EU-budgeten år 2010, vilket är 37 miljoner euro mera än man uppskattade i egentliga budgeten för 2009. Det strukturpolitiska stödet beräknas öka med 70 miljoner euro år 2010 jämfört med 2009, och jordbruksstödet minska med 37 miljoner euro.

**Sammanfattning av betalningsflödena mellan staten och EU under 2008-2010
(miljoner euro)**

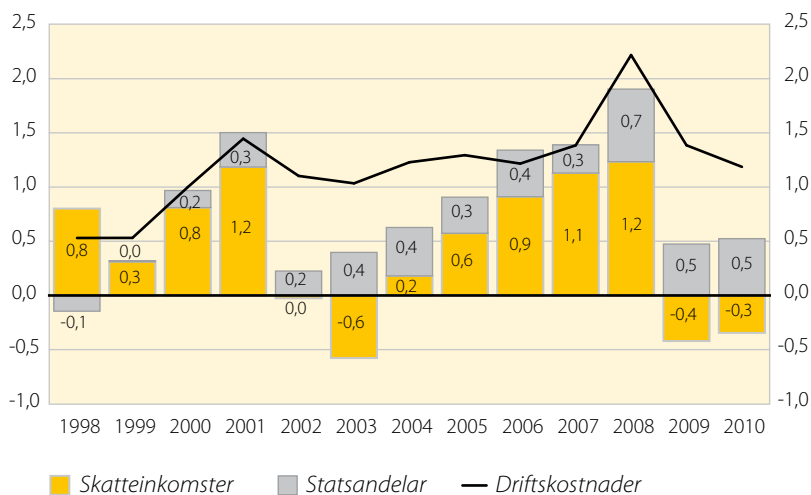
	2008 Bokslut	2009 Budget	2010 Budget
STATSEKONOMINS UTGIFTER			
Budgetekonomin	1 561	1 771	1 800
Momsavgift	246	251	247
BNI-avgift	1 144	1 360	1 453
Finansieringen av betalningslättningen som beviljats Förenade Kungariket	170	160	100
SAMMANLAGT	1 561	1 771	1 800
Europeiska utvecklingsfonden	54	54	50
Fondekonomin	-	-	-
SAMMANLAGT	1 615	1 825	1 850
STATSEKONOMINS INKOMSTER			
Budgetekonomin	1 093	1 147	1 169
Jordbruksstödet	846	894	857
Strukturpolitiska stödet	190	182	252
Uppbördsprovision för tullar, etc.	52	57	46
Andra inkomster	6	15	14
Fondekonomin	12	13	28
Interventionsfonden	3	4	3
Gårdsbrukets utvecklingsfond	9	9	25
SAMMANLAGT	1 105	1 160	1 197
Tullar, jordbruks- och sockeravgifter som tagits ut på EU:s vägnar	159	167	137

Kommunekonomin skärps

Kommunerna ordnar grundläggande service åt sina invånare, de viktigaste tjänsterna hänför sig till utbildningen samt social- och hälsovården. Servicen finansieras i huvudsak genom skattemedel, vilka inflyter från kommunal- och fastighetsskatten samt från en del av samfundsskatteintäkterna. Kommunernas sammanlagda skatteinkomster beräknas uppgå till 16,8 miljarder euro år 2010. Staten finansierar kommunernas grundläggande service genom statsbidrag för sammanlagt 9,6 miljarder euro år 2010. De skatteförluster som beror på ändringar i skattegrunderna kompenseras fullt ut åt kommunerna genom höjningar i statsandelarna. Kommunernas statsandelar bestäms huvudsakligen på kalkylmässiga grunder, och de har allmän täckning, dvs. kommunen får enligt egen prövning besluta om deras användning. Kommunernas statsandelssystem ska reformeras 2010, då de nuvarande sektorspecifika statsandelarna slås ihop till en enda statsandel avsedd för ordnandet av grundläggande service. Reformen medför att statsandelen per elev för förskole- och grundundervisning ändras så att den beror på invånarantalet, och statsandelsprocenten förenhetligas.

Kommunernas och samkommunernas skatteinkomster, statsandelar och driftskostnader

Ändring jämfört med året innan, md euro

Källa: Basservicebudgeten, september 2009.

Balansen i fråga om finansieringen av kommunernas uppgifter och förpliktelser ses över i basserviceprogrammet och den därtill hörande basservicebudgeten som är en del av statens ram- och budgetförfarande. De åtgärder som ingår i budgeten uppskattas i sin helhet förbättra kommunernas finansiella ställning jämfört med 2009 med 207 miljoner euro netto, och med 406 miljoner euro om man räknar med statsandelarnas fulla indexhöjningar. Staten stödjer kommunalekonomin bl.a. genom att temporärt höja kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna med tio procentenheter under 2009-2011, vilket överför statliga inkomster åt kommunerna för knappa 400 miljoner euro år 2010. Slopandet av arbetsgivarens folkpensionspremie från och med den 1 januari 2010 lättar å sin sida kommunernas utgiftsbelastning med ca 248 miljoner euro år 2010. Statsandelen för ordnandet av kommunernas grundläggande service höjs med 30 miljoner euro år 2010. Kommunernas prövningsberoende statsbidrag höjs med 5 miljoner till 20 euro år 2010. Renoveringsunderstöden för mögelskolor, hälsocentraler, åldringshem och daghem ökas sammanlagt med en efterfinansieringsfullmakt på 58,5 miljoner euro.

Kommunalekonomin, och speciellt de kommuners situation som är beroende av samfundsskatten, skärptes år 2009 då samfundsskatteinkomsterna rasade. År 2010 beräknas kommunernas skatteinkomster på grund av arbetslöshetsökningen och skattebesluten minska ytterligare i någon mån jämfört med 2009 års nivå, även om kommunernas andel av samfundsskatten höjts temporärt, och minimi- och maximigränserna för fastighetsskatten höjts. Den snabba minskningen av skatteinkomsterna leder till en försvagning av kommunernas årsbidrag, eftersom kommunernas ekonomi belastas av den höjning av inkomstnivån som beror på gällande avtalshöjningar samt av ökningen av arbetslöshetsrelaterade utgifter. Slopandet av arbetsgivarens folkpensionspremie lättar på kommunernas utgiftstryck, men kommunerna blir tvungna att hålla tillbaka utgiftsökningarna för att balansera sin ekonomi. Recessionen kommer också att försvaga kommunernas förutsättningar att svara mot det ökade servicebehovet till följd av förändringen i åldersstrukturen. Kommunalekonomin hotas av ett varaktigt underskott och en fortgående skuldspiral ifall man inte lyckas effektivisera verksamheten och bromsa upp utgiftsökningarna på ett tydligt sätt.

Plock ur budgeten för 2010

Inkomsterna

- Grundavdraget vid kommunalbeskattningen höjs från 1 480 euro till 2 200 euro. Höjningen minskar på skattetagarnas skatteintäkter med ca 195 miljoner euro. Kommunernas skatteförluster, 170 miljoner euro, kompenseras fullt ut.
- Den skatteskräpande effekten av höjningen av inkomstnivån kompenseras med ca 300 miljoner euro. Den förväntade höjningen av löntagarpremierna kompenseras med 470 miljoner euro.
- Pensionsinkomstavrdraget vid stats- och kommunalbeskattningen höjs. Skatteintäkterna minskar med 100 miljoner euro till följd av höjningen.
- Arbetsresebiljetten görs till en skattefri förmån ända till 200 euro. Beskattningsvärdet av biljetter på 600-3 400 euro är alltid 400 euro.
- Accisen på cigaretter och andra tobaksprodukter höjs med 5 procent, och på löstobak med 15 procent från och med ingången av 2010. Höjningarna ökar skatteinkomsterna med 22 miljoner euro.
- Mervärdesskattesatserna revideras i sin helhet från och med den 1 juli 2010 så att den allmänna momssatsen höjs från 22 till 23 procent, momsen på livsmedel från 12 till 13 procent och momsen på böcker, mediciner etc. från 8 till 9 procent. Samtidigt ska momssatsen på restaurangmat sänkas från 22 till 13 procent. Ändringen ökar på statens skatteinkomster med ca 430 miljoner euro på årlig nivå.
- Långtidssparande understöds genom att skattestödet som gäller frivilliga individuella pensionsförsäkringar utvidgas att omfatta även annat långtidssparande. Ändringen beräknas minska på skatteinkomsterna med 14 miljoner euro, varav statens andel är knappa 12 miljoner euro.
- Bestämmelserna om privata näringsidkares och jordbruksidkares förvärvs- och kapitalinkomstfördelning ändras så att företagsinkomst som ska fördelas, på den skattskyldiges begäran i sin helhet kan beskattas som förvärvsinkomst. Ändringen minskar på statens skatteinkomster med 25 miljoner euro, och ökar kommunalskatteintäkterna med 10 miljoner euro.
- Lanthushållningens strukturella utveckling främjas genom en temporär befrielse från överlåtelseskatt under 2009 och 2010 för försäljning av åkrar. Ändringarna minskar på kapitalskatteintäkterna med ca 10 miljoner euro.

- Tonnageskattelagen ändras så att rederibolagen under 2009-2011 kan ansöka om att övergå till tonnagebeskattning för en period på 10 år. Detta kommer att minska på rederibolagens samfundsskatt. Minskningen av samfundsskatten kompenseras av en relativt liten skatt som betalas på basis av tonnagebeskattningen.
- Fördröjningsräntan vid beskattningen sänks till 7 procent för år 2010 för att underlätta företags betalningssvårigheter. Företag som råkat ut för tillfälliga betalningssvårigheter kan alltså genom betalningsarrangemang söka om tilläggsfrist för betalning av skatter med en ränta som är skäligare än i dagsläget. Fördröjningsräntan vid beskattningen var 11,5 procent år 2009, och den förväntas sjunka till 8 procent utan den föreslagna ändringen.

Utgifterna

- I budgeten för 2010 omallokeras ca 230 miljoner euro bl.a. till upprätthållande av sysselsättning, åtgärdande av arbetslösheten och underlättande av kommunernas ekonomiska läge. I detta sammanhang minskas bl.a. ämbetsverkens omkostnader med 56 miljoner euro, försvarsmaktens materielupphandlingar skärs ner och folkpensionsanstaltens betalningsberedskapskrav sänks från 5 till 3,5 procent, vilket minskar på statens utgifter med 38 miljoner euro.
- Utvecklingssamarbetsanslagen höjs med 60 miljoner euro mindre än vad som planerats i rambeslutet, men anslagen kommer fortfarande att öka euromässigt jämfört med den egentliga budgeten för 2009. År 2010 kommer utvecklingssamarbetsanslagen att vara 0,55 % i förhållande till bruttonationalinkomsten, vilket överskrider målnivån på 0,51 %.
- Finansieringen av åklagarväsendet anvisas ca 2,7 miljoner euro i syfte att förbättra resursläget. För att finansieringen av fängvården ska kunna garanteras förses anslagen för 2010 med en nivåhöjning på 4 miljoner euro.
- Till sysselsättandet av nyexaminerade poliser anvisas ett tilläggsanslag om 3 miljoner euro. Polisens tilläggsresurser styrs framför allt till effektivisering av asylutredningar. Dessutom anvisas ett tillägg om 1 miljon euro till bekämpning av ekonomibrott.
- Gränsbevakningsverket beviljas 10 miljoner euro för upphandling av ett bevakningsfartyg med oljebekämpningskapacitet på basis av beställningsfullmakten på sammanlagt 57 miljoner euro som beviljades i den andra tilläggsbudgeten för 2009. 3 miljoner euro anvisas till uppdateringen av Dornier-planens bevakningssystem, samt 1,8 miljoner euro till sjöbevakningssystem och bevakningssystemet för östra gränsen.

- Man anvisar, på grund av det ökade antalet asylsökanden, ett tillägg om sammanlagt 77 miljoner euro åt kommunerna för mottagning av sökanden samt för ersättningar för flyktingar och asylsökanden. 2 miljoner euro reserveras till intensionsavtal som ska ingås med kommunerna inom huvudstadsregionen om sysselsättning och integrering av invandrare, och 0,5 miljoner euro till fortsättandet av pilotprojekt för sysselsättandet av invandrare Till språkundervisning som avsetts för invandrare, s.k. specima-utbildning åt lärare med invandrarbakgrund, integrationsutbildning och yrkesinriktad utbildning anvisas sammanlagt 3 miljoner euro.
- Till utvidgandet av den fartygstekniska grundrenoveringen av Rauma-klassens missilbåtar anvisas 5 miljoner euro, och till utvecklandet av prototyper i fråga om försvarsmaktens egenskyddssystem anvisas 2,5 miljoner euro. Dessutom anvisas 3 miljoner euro till försvarsmaktens chaufförsutbildning.
- Regionförvaltningsreformen innebär att statens regionförvaltning från och med ingången av 2010 koncentreras till två branschöverskridande ämbetsverk. Man anvisar ca 48 miljoner euro till regionförvaltningsverkets omkostnader, och beloppet består främst av överföringar från finansministeriets, social- och hälsovårdsministeriets samt miljöministeriets förvaltningsområden. Närings-, trafik- och miljöcentralernas utgifter är ca 215 miljoner euro, och de har finansierats huvudsakligen med överföringar från finansministeriets, kommunikationsministeriets, arbets- och näringsministeriets, social- och hälsovårdsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden.
- Statsandelarna för ordnandet av grundläggande kommunal service höjs med 30 miljoner euro för år 2010. Kommunernas prövningsberoende statsandel är 20 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mera än 2009. IT-investeringar som utvecklar kommunernas serviceproduktion ökas med 5 miljoner euro.
- Exportåterbäringen av bilskatten, där den bilskatt som är kvar i fordonets värde kan återbäras då ett begagnat fordon förs utomlands för varaktig användning, träder i kraft från början av 2010. För exportåterbäringarna anvisas 10 miljoner euro för 2010.
- De besparingar som uppstår på grund av minskande årskullar allokeras i enlighet med regeringsprogrammet till förbättrande av den grundläggande utbildningens kvalitet, vilket betyder att bidragen höjs med 22 miljoner euro.
- Renoveringsbidragen till mögelskolor, hälsocentraler, åldringshem och daghem utökas med en efterfinansierad fullmakt på sammanlagt 58,5 miljoner euro. För byggandet av bibliotek anvisas ett statsbidrag om 1 miljon euro.

- Universiteten är inte längre statliga räkenskapsverk från och med ingången av 2010. Universitetens statliga finansiering ökar med ca 59 miljoner euro. Dessutom kompenseras mervärdesskatter med 116 miljoner euro, och sloandet av skattefriheten för Helsingfors universitets apoteksverksamhet med 5,5 miljoner euro. Till stiftelseuniversiteten, Aalto-universitetets och Tammerfors tekniska universitetets kapital anvisas sammanlagt 150 miljoner euro.
- Den yrkesinriktade grundläggande utbildningen anvisas 5,5 miljoner euro, vilket innebär ca 1 250 nya studieplatser. Till yrkesinriktad tilläggsutbildning anvisas 4,6 miljoner euro och ca 550 studieårsverken. Läroavtalsutbildningen ökas med 3,8 miljoner euro, vilket betyder att kvoten för yrkesinriktad tilläggsutbildning ökas med ca 1 250. Dessutom anvisas undervisningsministeriets förvaltningsområde ca 11 miljoner euro år 2010 så att de studieplatsökningar som fastslagits i första tilläggsbudgeten för 2009 ska kunna finansieras.
- Satsningen i sökande ungdomsarbete nästan fördubblas till 4,65 miljoner euro. Stödet för ungas verkstadsverksamhet utökas med 1,5 miljoner euro.
- Meteorologiska institutets och Helsingfors universitets gemensamma projekt för att verifiera minskningen av växthusgasutsläppen (ICOS) inleds, och båda parterna beviljas 1 miljon euro år 2010. Dessutom anvisas 1 miljon euro till finansieringen av forskningsinfrastrukturhelheten för biovetenskaper.
- Det s.k. Kemera-stödet, dvs. åtgärder som främjar hållbar skötsel och användning av skogar, anvisas ett tillägg på 4,8 miljoner euro jämfört med egentliga budgeten för 2009.
- För basfarledshållning anvisas 970 miljoner euro i anslags- och inkomstfinansiering. Till farledsutvecklingsprojekt anvisas sammanlagt ca 495 miljoner euro, vilket huvudsakligen används till att fortsätta de 26 trafikprojekt som inletts under tidigare år. Nya projekt som inleds 2010 är livscykelprojekten E18 Forsby-Kotka (fullmakt 650 miljoner euro) och byggandet av ett andra spår mellan Karleby och Ylivieska (fullmakt 660 miljoner euro). Fortsättningen för banprojektet Seinäjoki-Uleåborg tryggas genom ett anslag om 40 miljoner euro. Två nya landsvägsfärjor anskaffas (fullmakt 15 miljoner euro). Dessutom bemyndigas farledsverket att avtala om statens deltagande med 200 miljoner euro i byggandet av västmetron under 2011-2015.
- Flygfälts- och flygtrafiktjänstavgifterna sänktes från och med den 1 september 2009 ända till slutet av 2011 i syfte att trygga den inhemska flygtrafiken. En fullmakt på 2,7 miljoner euro anvisas till stödet för byggandet av Seinäjoki flygplats underhållshall och rullbana.

- Till finansieringen av ett nationellt bredbandsprojekt anvisas 12,7 miljoner euro från kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Projektet stöder bygandet av bredband till glesbygdsområden.
- Luftfartsverket och Rederiverket omvandlas till statliga aktiebolag den 1 januari 2010. Sjöfartsverkets interna produktion görs till ett statligt affärsverk den 1 januari 2010. Vid kommunikationsverket inrättas en nationell datasäkerhetsmyndighet (National Communication Security Auhtority).
- Stödandet av företags internationaliseringsprojekt ökas med ca 7 miljoner euro. Tilläggsåtgärder riktas bl.a. till miljöteknologi- och virkesprodukt- och träbyggbanserna.
- Tekes beviljandefullmakt utökas med 55 miljoner euro mera än året innan.
- Till fullmakten att bevilja stöd för företags investerings- och utvecklingsprojekt anvisas 37 miljoner euro.
- En stor del av Finnvera Abp:s finansiering riktas till företag vilkas lönsamhet eller likviditet försvagats tillfälligt på grund av recessionen. För detta ändamål finns det beredskap att bevilja konjunkturlån och –borgen för 900 miljoner euro under 2009-2011. Finnvera Abp:s fullmakt för räntestödslån föreslås bli 263 miljoner euro för 2010, vilket beräknas kosta 51 miljoner euro. Kreditförlustersättningarna beräknas bli ca 42,5 miljoner euro.
- Finlands Exportkredit Ab finansierar långfristig kreditgivning som förutsätts av exporthandeln. Genom den s.k. återfinansieringsmodellen och de därav förutsatta höjningarna av exportgarantierna försöker man säkra finansieringen av export på konkurrenskraftiga villkor. 1,5 miljarder euro har reserverats för betalningen av krediter.
- Till innovationsstödet för fartygsbyggande anvisas på grund av det svåra konjunkturläget en efterfinansierad fullmakt om 10 miljoner euro.
- Till sysselsättnings-, utbildnings- och särskilda åtgärder anvisas ett tillägg om 80 miljoner euro jämfört med 2009. Finansieringen riktas speciellt till sysselsättandet av unga bl.a. genom att öka på examensinriktad arbetskraftsutbildning och sysselsättning av unga vid arbetsverkstäder samt genom att inleda en söktjänst för läroavtals- och TOPPIS-platser. Dessutom har man för avsikt att anvisa ESF-medel till finansieringen av sysselsättningspolitiska åtgärder. 2,5 miljoner euro anvisas till ökandet av guidningstjänster åt unga vid TE-centrerna.

- Energistödet föreslås få en beviljandefullmakt på 64,1 miljoner euro, av vilket 20 miljoner finansieras i efterskott.
- Faderskapsledigheten förlängs med två veckor från och med den 1 januari 2010. Den partiella vårdpenningen höjs med 20 euro till 90 euro, och rätten till partiell vårdpenning utvidgas att omfatta även företagare. Detta kommer att öka på utgifterna med ca 3,1 miljoner euro, varav statens andel är 1,55 miljoner euro.
- Arbetsgivarens folkpensionspremie slopas helt den 1 januari 2010. Slopandets nettoeffekt på statens ekonomi kommer att vara 0,8 miljarder euro på årlig nivå.
- Folkpensionen och andra förmåner som kopplats till folkpensionsindexet kommer inte att sänkas år 2010 på grund av att priserna sjunkit. Detta ökar på statens utgifter med 33 miljoner euro.
- Rehabiliterande arbetsverksamhet utvidgas så att åldersgränsen för förpliktande till utarbetande av en aktiveringsplan och deltagande i arbetsverksamhet slopas från och med ingången av 2010. Detta kommer att öka på statens utgifter med 3,1 miljoner euro.
- Vuxenutbildningssystemet som avsetts för dem som är i arbete förenklas och förtydligas från och med den 1 juli 2010 så att intjäningsprincipen som baserar sig på arbetshistoria slopas. Åtta års arbetshistoria skulle berättiga till stöd i 18 månader en gång under arbetslivets gång. Reformen kostar statsekonomi 3,2 miljoner euro år 2010 och ca 6 miljoner euro på årlig nivå.
- För att staten ska delta i finansieringen av det inkomstbundna arbetslöshets-skydd som betalas under permitteringen med en andel som motsvarar finansieringen av grunddagpenningen, anvisas arbetslöshetskassorna ett tillägg om 175 miljoner euro. Denna temporära åtgärd som gäller år 2010 minskar för sin del höjningstrycket mot arbetslöshetsförsäkringspremierna, och den säkrar arbetslöshetsförsäkringsfondens betalningsförmåga.
- Arbetslöshetsskyddet och de arbetslösas utbildningsförmåner förnyas från och med den 1 januari 2010, vilket ökar på statens utgifter med ca 25 miljoner euro år 2010. Till förbättrandet av arbetslöshetsskyddet för familjemedlemmar som sysselsatts i ett företag anvisas 1 miljon euro.

- Genom en höjning av kommunernas statsandel för social- och hälsovården med ca 21 miljoner euro verkställs målsättningar som ingår i regeringsprogrammet. Höjningen riktas bl.a. till att verkställa reformeringarna i lagen om service på grund av handikapp som trädde i kraft den 1 september 2009, att förbättra skol- och studenthälsovården samt moderskaps- och barnrådgivningsservicen samt till att utveckla den grundläggande hälsovården och servicen åt äldre.
- Lantbruksföretagarnas semesterdagar ökas med en dag, vilket ökar på statens utgifter med 4 miljoner euro. Avbytarservicen för pälsproducenter inleds 2010 så att pälsproducenterna har möjlighet till 14 dagars semester och ytterligare avgiftsbelagd ledighet. Till detta ändamål anvisas 2,6 miljoner euro. Till försöket med vikariehjälp åt renskötare som inleds i början av 2010 anvisas 0,3 miljoner euro.
- Rehabiliteringen av veteraner understöds med finansiering från Penningautomatföreningen med 1,8 miljoner euro, och den höjda eller det högsta vårdbidraget åt dem som får extra fronttillägg höjs med ett veterantillägg om 50 euro i månaden från och med den 1 september 2010.
- Det nationella vaccineringsprogrammet utökas med ett pneumokockvaccin som kostar 6 miljoner euro år 2010.
- Miljöministeriet anvisas ett anslagstillägg om 2,9 miljoner euro, varav 0,9 miljoner euro avsetts för användning inom det nationella handlingsprogrammet för mögel- och fukttalkon, 1,5 miljoner euro till utredningar som gäller byggnaders energieffektivitet, och 0,5 miljoner euro till klimatpolitiska utredningar.
- Vissa överföringsavloppsprojekt tidigareläggs till åren 2009 och 2010. Dessutom anvisas till vattenvårdsarbete och miljöarbete som extra stimuleringsmedel inom jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden sammanlagt 5,7 miljoner euro utöver de tidigare anslagen.
- Till förbättrandet av nationalparker och andra attraktiva naturresemåls serviceutrustning anvisas ett tilläggsanslag om 1 miljon euro år 2010.
- För att husbyggandet ska kunna återupplivas och bostadsutbudet utökas hålls den med särskilda åtgärder utvidgade statsstödda produktionen på en hög nivå även under 2010. Till statsstödd bostadsproduktion anvisas räntestödsbemyndiganden för 1 670 miljoner euro, dvs. ungefär 3,5 gånger mera än 2008. År 2010 används dessutom som särskild åtgärd ett höjt och rikstäckande startbidrag och en s.k. räntestödd mellanmodell. Den statsstödda produktionen riktas huvudsakligen till tillväxtcentra.

- Byggandet av bostäder för specialgrupper understöds med investeringsbidrag på 110 miljoner euro.
- Konjunkturartade renoveringsbidrag åt bostadsaktiebolag och hyresbostadsbolag fortsätts med gamla villkor 1.1-31.3.2010. Fullmaktsreserveringen är 50 miljoner euro och betalningsanslagen 20 miljoner euro. Beviljandet av bidrag fortsätts 1.4-31.12.2010 genom att de allokeras till projekt som förbättrar byggnaders energieffektivitet eller som hjälper att övergå till förnybara energikällor. För detta ändamål reserveras en fullmakt om 37 miljoner euro och anslag om 11 miljoner euro.

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 Statsrådet
Telefon (09) 160 01
Telefax (09) 160 33123
www.finansministeriet.fi

Budgetöversikt 2010

ISBN 978-952-251-027-3 (nid.)
ISBN 978-952-251-028-0 (PDF)

Januari 2010